

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 14. januar 2025
Kontor: Straffuldbyrdseskontoret
Sagsbeh: Nathalie Mielche Spottag
Sagsnr.: 2024-14415
Dok.: 3501956

Besvarelse af spørgsmål nr. 154 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 154 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 4. november 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Justitsministeriet skal anmode om, at vedlagte bilag behandles **fortroligt**, da bilaget indeholder oplysninger om enkeltpersoners private forhold, herunder afsoningsforhold.

Peter Hummelgaard

/

Thomas Jørn Rasmussen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 154 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere på henvendelsen bl.a. om udgangs- og udslusningsforløb for forvaringsdømte, REU alm. del- bilag 321 (fortroligt), og redegøre for tilbageførslen? Vil ministeren desuden redegøre for, om det er korrekt, at der mangler betjente til ledsagede udgange for forvaringsdømte med henblik på prøveløsladelse?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”I bilag 321 (fortroligt) spørges nærmere ind til sagsbehandlingen af udgange til forvaringsdømte i Direktoratet for Kriminalforsorgen. Direktoratets kommentarer hertil fremgår nedenfor. Herudover vedlægges et fortroligt bilag om den konkrete sag, herunder om udgangs- og udslusningsforløb samt om tilbageførslen.

Sager på udgangsområdet tilstræbes generelt afgjort hurtigst muligt og prioriteres på baggrund af sagernes konkrete omstændigheder og karakter.

For forvaringsdømte er det fast praksis i kriminalforsorgen, forudsat at den pågældende opfylder den tidsmæssige betingelse for udgang mv., at spørgsmål om udgang og øvrige lempelser i afsoningsvilkårene som udgangspunkt behandles én gang årligt i samarbejde med statsadvokaterne. Hvis der gives afslag på udgang til besøg hos nærtstående personer eller andre bestemte personer, genbehandles spørgsmålet halvårligt.

Sager af hastende karakter som udgang til retsmøder, lægeundersøgelser, begravelser mv. behandles løbende og oftest med en ganske kort sagsbehandlingstid henset til karakteren af udgangen.

Kriminalforsorgen er udfordret af en mangel på uniformeret personale. De livstids- og forvaringsdømte får imidlertid som udgangspunkt afviklet deres tilladte ledsagede udgange i den periode, tilladelsen vedrører. Det skyldes, at netop disse udgange prioriteres, da de er en væsentlig forudsætning for, at de livstids- og forvaringsdømte udsluses i overensstemmelse med de afgørelser, der træffes i forbindelse med den årlige sagsbehandling. Såfremt en ledsaget udgang til en livstids- eller forvaringsdømt må aflyses på grund af fængslets forhold – f.eks. sygdom blandt betjentene eller akut personalemangel –

prioriteres det, at vedkommende livstids- eller forvaringsdømte får afviklet den bevilligede ledsagede udgang på et andet tidspunkt, således at vedkommende har fået afviklet alle tilladte ledsagede udgange inden for den periode, tilladelsen vedrører.”

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet i bilag 321 (fortroligt) vedrørende statsadvokaternes årlige kontrol for forvaringsdømte indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. Det fremgår af § 162, stk. 1, i den grønlandske kriminallov, at det er retten, der træffer afgørelse om løsladelse, endeligt eller på prøve. I modsætning til i Danmark kan prøvetiden i Grønland ikke overstige 5 år.

Af kriminallovens § 162, stk. 3, fremgår det endvidere, at rettens afgørelse om prøveløsladelse træffes efter anmodning fra anklagemyndigheden, kriminalforsorgen, den dømte eller dennes bistandsværg. Anmodningen fremsættes over for anklagemyndigheden, der snarest muligt indbringer spørgsmålet for retten. Tages en anmodning fra den dømte eller dennes bistandsværg ikke til følge, kan spørgsmålet først indbringes for retten igen, når der er forløbet et halvt år fra afgørelsen.

Kriminalloven i Grønland har således fastsat tidsfrister for den retlige prøvelse af forvaringen. Anklagemyndigheden skal indbringe spørgsmålet om prøveløsladelse for retten senest 3 år efter dommen og derefter hvert andet år. Er genindsættelse sket, indbringes spørgsmålet 2 år efter genindsættelsen og derefter hvert andet år, jf. kriminallovens § 162, stk. 4.

I Grønland såvel som i Danmark gælder den helt grundlæggende regel, at anklagemyndigheden skal påse, at en forvaringsdom ikke opretholdes i længere tid end nødvendigt, jf. kriminallovens § 162, stk. 4.

Det er Statsadvokaten i København, der fører den overordnede kontrol med varigheden af alle forvaringsdomme i Grønland.

2. Rigsadvokaten har herudover til brug for besvarelsen, indhentet en udtalelse fra Statsadvokaten i København om den nærmere varetagelse af tilsynsforpligtelsen efter kriminallovens § 162. Statsadvokaten i København har oplyst følgende:

”Statsadvokatens kontrol indebærer bl.a. en årlig gennemgang af forvaringssager (administrativ kontrol). Der afholdes årligt et møde mellem Statsadvokaten i København, Kriminalforsorgen i Grønland og Direktoratet for Kriminalforsorgen for så

vidt angår forvaringsdømte, der sidder i forvaring i Danmark, hvor udvalgte sager drøftes. Statsadvokaten gennemgår herudover de øvrige sager, som Kriminalforsorgen i Grønland ikke har indstillet til en drøftelse, for at overveje om der ønskes en orientering i disse. Hvis anklagemyndigheden ud fra oplysningerne i en konkret sag finder, at en forvaringsdømt bør prøveløslades, eller dommen bør ophæves, indbringer anklagemyndigheden dette spørgsmål for retten.

Anklagemyndigheden foretager i den forbindelse en helhedsvurdering af sagens omstændigheder og lægger bl.a. vægt på følgende:

- De lægelige oplysninger.
- De momenter, der førte til, at domfældte blev idømt en forvaringsdom (kriminalitetens art, pågældendes farlighed, tidligere kriminalitet, personlige forhold mv.).
- Om domfældte har gennemført et længerevarende udslusningsforløb.
- Om domfældte er sigtet for ny kriminalitet.

Ved de årlige møder mellem Kriminalforsorgen i Grønland, Direktoratet for Kriminalforsorgen og Statsadvokaten i København indgår som udgangspunkt også de udgange, friheder og ændringer i det afsoningsmæssige forløb, der forudsættes meddelt det følgende år (frem til næste årlige møde) som et led i udslusningsforløbet. De meddelte friheder mv. vil som det klare udgangspunkt forudsætte en problemfri afsoning. Såfremt det er nødvendigt, f.eks. fordi der er sket ændringer i behovet for udgange/overførsel til åben afdeling, eller der skal ske godkendelse af nye udgangsadresser, er der fortsat mulighed for at behandle de samme spørgsmål skriftligt i mellem de årlige møder, således at Kriminalforsorgen i Grønland eller Direktoratet for Kriminalforsorgen hører Statsadvokaten i København, der efter omstændighederne anmoder Grønlands Politi om en udtalelse. Skriftlig behandling mellem de årlige høringer kan også være begrundet i, at en forvaret har fået inddraget friheder pga. nye strafbare eller disciplinære forhold og der opstår et behov for f.eks. at genoptage tidligere meddelte udgang eller lignende.

Det bemærkes, at det er kendetegnende for forvaringsdomme, at de strækker sig over mange år, idet de dømte ofte har et længerevarende behandlingsbehov samt er dømt for meget alvorlig

personfarlig kriminalitet. En prøveløsladelse forudsætter som altovervejende udgangspunkt et længerevarende udslusningsforløb. Et sådan forløb består normalt af en ”trappe” af forskellige lempelser i afsoningen, hvor den forvarede gradvist afprøves under forskellige frihedsgrader. Afsoning af en forvaringsdom samt gennemførelsen af et eventuelt udslusningsforløb vil således som udgangspunkt strække sig over mange år.”

3. Jeg er som justitsminister meget opmærksom på de udfordringer, herunder manglen på fængselsbetjente, som kriminalforsorgen står over for. Kriminalforsorgen varetager en fundamental rolle i vores retssystem. Derfor arbejder vi også målrettet med at få vendt udviklingen, så vi både kan rekruttere flere og fastholde de gode fængselsbetjente, vi har i dag.

Der er som led i *flerårsaftalen om kriminalforsorgens økonomi 2023-2025* igangsat en række tiltag, som skal gøre det mere attraktivt at uddanne sig til og arbejde som fængselsbetjent, f.eks. løn under uddannelse og etablering af pop-up skoler rundt om i landet. Der er i tillæg hertil indgået en trepartsaftale, der indebærer et mærkbart lønløft til medarbejdere i kriminalforsorgen.

Kriminalforsorgen har desuden iværksat en række fastholdelsesinitiativer, hvor bl.a. kan nævnes bedre muligheder for kompetenceudvikling og efteruddannelse. Der er desuden oprettet et forebyggelses- og mæglerkorps, som har til opgave at understøtte et sundt arbejdsmiljø i kriminalforsorgen, og et internt psykologkorps, der arbejder med at forebygge psykiske belastningsreaktioner som f.eks. PTSD.

Som justitsminister er jeg dog opmærksom på, at vi endnu ikke er i mål. Derfor bliver spørgsmålet om, hvordan vi kan sikre tilstrækkelig bemanding til vores fængsler også en del af den strafreform, som regeringen vil gennemføre.

For så vidt angår anmodningen om en redegørelse for den pågældende forhold henvises til vedlagte **fortrolige** bilag.